

Motion till riksdagen 2025/26:3167

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag för 2026 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 821 683	962 000
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och ersättningar till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser	45 973 112	1 000 000
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 073 822	2 106 000
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 212 263	700 000
1:5 Nystartsjobb och etableringsjobb	2 153 201	±0
1:6 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	132 554	±0
1:7 Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	1 864 000	±0
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	52 809	±0
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	86 510	±0
1:10 Bidrag till administration av arbetslöshetsförsäkringen	66 560	±0
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	±0
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	2 292 000	±0
1:13 Grundläggande omställnings- och kompetensstöd	3 150 824	200 000
2:1 Arbetsmiljöverket	1 010 926	325 000

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
2:2 Arbetsdomstolen	38 613	±0
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	43 722	±0
2:4 Medlingsinstitutet	69 750	±0
2:5 Regional skyddsombudsverksamhet	112 000	20 000
99:1 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	±0	277 000
99:2 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	±0	54 000
Summa	91 162 652	5 644 000

Anslag 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

Vänsterpartiet förespråkar en aktiv statlig arbetsmarknadspolitik med tonvikt på god matchning, kunskapshöjande insatser och funktionella stöd riktade till de individer som bäst behöver dem. En sammanhållen statlig arbetsförmedling med nationell överblick är en förutsättning för att kunna föra en aktiv arbetsmarknadspolitik. Arbetsförmedlingen ska finnas i hela landet för att garantera att alla medborgare ges ett likvärdigt stöd oavsett var man bor.

Under de senaste åren har Arbetsförmedlingen genomgått en omfattande reformering som innebär att en stor del av myndighetens verksamhet privatiserats. Därtill har myndigheten genomgått omfattande nedskärningar; tusentals anställda har sagts upp och ett stort antal lokala kontor har lagts ner. I takt med förändringarna har Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag successivt minskat.

Vänsterpartiet är starkt kritiskt till Arbetsförmedlingens utveckling de senaste åren. Vi vill att förmedlingsverksamheten ska bedrivas i offentlig regi och att myndigheten säkerställer lokal närvaro och likvärdig service i hela landet. Det kräver mer personal och fler AF-kontor, vilket i sin tur kräver en höjning av Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag. Regeringens satsningar på anslaget är otillräckliga. Vänsterpartiet föreslår därför en höjning av anslaget med 1 miljard kronor jämfört med regeringens förslag 2026.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag angående aktivitetskrav i försörjningsstödet. Vänsterpartiet föreslår därför en sänkning av anslaget med 38 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag 2026.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och ersättningar till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

Vänsterpartiet vill att fler ska kvalificera sig för a-kassan och få rätt till högre ersättning. En arbetslöshetsförsäkring som ger inkomstrygghet vid arbetslöshet är avgörande för att skapa starka och trygga löntagare. För att den som förlorar jobbet ska kunna få goda möjligheter att antingen ställa om eller hitta ett jobb som motsvarar ens kompetens behöver a-kassan ge en rimlig ersättning. 80 procent av inkomsten är en rimlig nivå för att säkra inkomstryggheten och omställningsförmågan för individen. Så ser a-kassan inte ut i dag. Under de senaste decennierna har arbetslöshetsförsäkringen försämrats. Ersättningen har urholkats över tid och allt färre får 80 procent av sin tidigare lön vid arbetslöshet.

Vänsterpartiet är starkt kritiskt till den reform av arbetslöshetsförsäkringen som regeringen genomdrivit genom prop. 2023/24:128 En arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster, eftersom den innebär en kraftig försämring av a-kassan. Vår syn på regeringens förslag och våra förslag på hur arbetslöshetsförsäkringen i stället bör utformas framgår av vår följdmotion (mot. 2023/24:2881).

Vänsterpartiets mål är att 80 procent av löntagarna ska få 80 procent av sin tidigare lön vid arbetslöshet. Det vill vi åstadkomma genom att höja den högsta dagpenningen och grundbeloppet (tak och golv), indexera ersättningsbeloppen till löneutvecklingen, höja ersättningsnivån till 80 procent för hela ersättningsperioden samt för tid med aktivitetsstöd, förbättra kvalificerings- och ersättningsvillkoren och återinföra studerandevillkoret.

Vi påbörjar arbetet med att förstärka arbetslöshetsförsäkringen genom att tillföra anslaget 1 miljard kronor under 2026.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Sverige har en mycket hög arbetslöshet. Trots det lyser regeringen med sin frånvaro av åtgärder för att stärka arbetsmarknadspolitiken. Vänsterpartiet vill se ökade satsningar på aktiv arbetsmarknadspolitik, däribland arbetsmarknadsutbildning, och föreslår därför att anslaget höjs med 2 000 miljoner kronor. Utöver det föreslår vi en satsning på s.k. nya beredskapsjobb, en ny arbetsmarknadspolitisk insats riktad till arbetslösa med kompetens inom bygg och anläggning, under utgiftsområde 25. Förslaget beskrivs närmare i vår budgetmotion (mot. 2025/26:700).

Vänsterpartiet föreslår att anslaget höjs med 106 miljoner kronor till följd av vårt förslag om att återställa antalet kvotflyktingar (RUT 2023:810 och RUT 2025:770). Förslagen beskrivs närmare i motionen Svensk flyktingpolitik (mot. 2025/26:2798).

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.

Vänsterpartiet föreslår att anslaget höjs med 700 miljoner kronor till följd av vårt förslag om att höja och indexera lönetaken för subventionerade anställningar (RUT 2025:814).

1:13 Grundläggande omställnings- och kompetensstöd

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag om neddragning på grund av reformer. Vänsterpartiet föreslår därför en höjning av anslaget med 200 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag 2026.

2:1 Arbetsmiljöverket

Sedan 2018 bedriver ett antal myndigheter ett gemensamt arbete för att motverka arbetslivskriminalitet. Arbetsmiljöverket är ansvarig myndighet. Verksamheten finansieras delvis via Arbetsmiljöverkets anslag. Flera fackförbund och myndigheter vittnar om en kraftigt ökande arbetslivskriminalitet under de senaste tio åren. Givet problemets omfattning och de effekter det får bör samhället lägga betydligt mer resurser på att bekämpa arbetslivs-

kriminaliteten. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget med 100 miljoner kronor.

Arbetsmiljöverkets inspektionsverksamhet har en central betydelse för arbetstagarnas arbetsmiljö och för att förebygga ohälsa och olyckor och i värsta fall dödsfall. För att Arbetsmiljöverket ska kunna utföra fler inspektioner krävs fler arbetsmiljöinspektörer. Enligt FN:s arbetsmarknadsorgan ILO bör det finnas 1 arbetsmiljöinspektör per 10 000 arbetstagare. För att myndigheten ska kunna nå ILO:s rekommendation bör Arbetsmiljöverket tillföras mer resurser i syfte att anställa fler arbetsmiljöinspektörer. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget med 225 miljoner kronor för detta ändamål.

2:5 Regional skyddsombudsverksamhet

De regionala skyddsombuden har en central roll i arbetsmiljöarbetet, i synnerhet vid arbetsställen där arbetsstyrkan varierar och vid mindre arbetsställen där det kan vara svårt att rekrytera ett lokalt skyddsombud. Den regionala skyddsombudsverksamheten bekostas delvis av staten och delvis av fackförbunden. De statliga medlen till den regionala skyddsombudsverksamheten hanteras av Arbetsmiljöverket som fördelar och betalar ut stödet samt följer upp verksamheten. För att stärka de regionala skyddsombudens viktiga arbete bör den regionala skyddsombudsverksamheten få ett utökat ekonomiskt stöd. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget med 20 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2026.

99:1 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare

Vänsterpartiet föreslår att anslaget höjs med 277 miljoner kronor till följd av vårt förslag om att återställa antalet kvotflyktingar som Sverige tar emot. Förslaget beskrivs närmare i vår motion Svensk flyktingpolitik (mot. 2025/26:2798).

99:2 Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Regeringen inordnar Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) i Arbetsmiljöverket fr.o.m. 1 januari 2026 och tillför medel för detta 2026 och 2027. Vänsterpartiet vill behålla Mynak som självständig myndighet.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Tony Haddou (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Isabell Mixter (V)

Cicie Weidby (V)